

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 3C/175/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3716205727
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Kysucká
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2016:3716205727.1

Rozhodnutie

Okresný súd Považská Bystrica, sudkyňa Mgr. Silvia Kysucká, v spore žalobcu CD Consulting s.r.o., IČO: 26 429 705, so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, Praha 1, Česká republika, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, so sídlom Grösslingova 4, Bratislava proti žalovanej K. I., T.. XX.XX.XXXX, bytom C., M. XXXX/X, o zaplatenie 842,19 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaná **m á n á r o k** na náhradu trov konania v rozsahu 100 % preukázaných, odôvodnených a účelne vynaložených výdavkov vzniknutých v konaní v súvislosti s bránením práva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal na tunajší súd návrh na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „nariadenie č. 861/2007“), ktorým sa domáhal zaplatenia 842,19 eur spolu so 6% úrokom zo zmenkovej sumy 942,19 eur od 13.5.2013 do 17.9.2014, čo predstavuje 76,36 eur, zo sumy 892,19 eur od 18.9.2014 do 17.10.2014, čo predstavuje 4,40 eur, zo sumy 842,19 eur od 18.10.2014 do zaplatenia, zmenkovým úrokom vo výške 0,06% denne zo sumy 942,19 eur od 7.5.2013 do 17.9.2014, čo predstavuje 282,09 eur, zo sumy 892,19 eur od 18.9.2014 do 17.10.2014, čo predstavuje 16,06 eur, zo sumy 842,19 eur od 18.10.2014 do zaplatenia, a zmenkovej odmeny vo výške 1/3% zmenkovej sumy, teda 3,14 eur.

2. V uvedenom návrhu žalobca uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná dňa 20.07.2011 na zmenkovú sumu 942,19 eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 7.5.2013. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalobca disponuje len originálom zmenky a nemá informácie o akýchkoľvek iných potenciálne existujúcich vzťahoch žalovanej a predchádzajúceho majiteľa zmenky, ktorá bola v tomto konaní uplatnená. Zmenka bola vystavená dňa 20.7.2011 na sumu 942,19 eur, pričom do jej textu bol počatý záväzok žalovanej zaplatiť za zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25% denným úrokom od 7.5.2013. Napriek tomu, že žalobca má nárok na úhradu zmenkového úroku vo výške 0,25% denne, požaduje tento len vo výške 0,06% denne od 7.5.2013. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, vystaviteľ doposiaľ zaplatil 100,- eur, pričom na zmenkovú sumu uhradil 100,- eur a na úroky sumu 0,- eur. Keďže zmenková istina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. K uvedenému návrhu žalobca pripojil zmenku č. 302001748 a výpis z obchodného registra žalobcu.

3. V zmysle nariadenia č. 861/2007 zaslal súd žalovanej Tlačivo C - Tlačivo na odpoveď spolu s listinnými dôkazmi, ktoré mienil súd vykonať na pojednávaní, a to listiny z exekučného spisu vedeného

na Okresnom súde Považská Bystrica sp. zn. 6Er/439/2014 - Zmluva o úvere č. 302001748 zo dňa 20.7.2011 a Všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru - s tým, že oznámil žalovanej, že do úvahy prichádza aj možnosť vec právne posúdiť podľa § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom do 30.4.2014. Na uvedené žalovaná písomne nezareagovala.

4. Rovnaké listinné dôkazy uvedené v prechádzajúcom odseku s rovnakým oznámením súd zaslal i žalobcovi cez jeho právneho zástupcu, ktorý zaslal vyjadrenie zo dňa 4.8.2016. V danom vyjadrení žalobca uviedol, že v zmysle zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v prípade žalôb uplatňujúcich nárok zo zmenky neukladá povinnosť žalobcovi predložiť zmluvu medzi predchádzajúcim majiteľom zmenky a žalovaným, ktorou žalobca ani nedisponuje. Žalobca disponuje len indosovanou zmenkou, ktorá je podpísaná žalovanou a nemá k dispozícii iné primerané a presné údaje alebo listiny, ktoré by mohol nad rámec už v návrhu uvedeného súdu oznámiť alebo predložiť. Uviedol, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Žalobca v konaní uplatňuje bezpodmienečný záväzok žalovaného, že za zmenku zaplatí. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 22.8.2002 sp. zn. 25Cdo/1839/2000, z ktorého citoval, pričom v danej citácii zdôraznil, že „Směnečný závazek je přitom zcela samostatný a oddělený od případného závazku, který byl původem jeho vzniku...I soudní praxe dovodila, že tzv. zajišťovací směnka jakožto prostředek zajištění (nikoliv zajišťovací závazek), je samostatným nárokem, nezávislým dokonce na existenci zajištěné pohledávky...“ Žalobca na margo daného judikátu uviedol, že tento judikát je aplikovateľný i na prejednávánú vec, keďže Najvyšší súd ČR vychádzal pri rozhodovaní z rovnakej právnej úpravy. Zmenkový záväzok je priamy, bezpodmienečný, nesporný, abstraktný a samostatný záväzok, celkom nezávislý od zabezpečovanej pohľadávky. Taktiež poukázal i na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu, ktoré potvrdzuje uvedené závery žalobcu. V závere svojho vyjadrenia žalobca citoval z odôvodnenia uvedeného uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici.

5. Súd nariadil vo veci pojednávanie podľa čl. 5 bod 1 nariadenia č. 861/2007, nakoľko toto považoval za potrebné vzhľadom k tomu, že mali byť na pojednávaní vykonané listinné dôkazy - zmluva o úvere a všeobecné podmienky - a podľa procesného práva - CSP - nie je možné v danej veci rozhodnúť bez nariadenia pojednávania (§ 177 CSP, čl. 19 nariadenia 861/2007).

6. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že so žalobou nesúhlasí s tým, že si nie je vedomá toho, že by mala žalobcovi zaplatiť toľko, koľko žiada. Uviedla, že v prípade, ak ju súd zaviazhe k povinnosti zaplatiť nejakú čiastku žalobcovi, žiada o povolenie splácať danú sumu v splátkach.

7. Súd vykonal dokazovanie prečítaním, resp. oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov - zmenky, výpisu z obchodného registra žalobcu, Zmluvy o úvere č. 302001748 zo dňa 20.7.2011, Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (posledné 2 listiny z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6Er/439/2014), a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Žalovaná dňa 20.7.2011 uzatvorila s právnym predchodcom žalobcu, spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., Bratislava, Zmluvu o úvere č. 302001748, na základe ktorej spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. poskytla žalovanej ako fyzickej osobe úver vo výške 700,- eur za poplatok 620,- eur, ktorý úver spolu s poplatkom vo výške 1320,- eur sa žalovaná zaviazala vrátiť v 12-tich mesačných splátkach po 110,- eur mesačne počnúc dňom 20.8.2011.

9. Súčasťou zmluvy boli aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej len „VPPÚ“) vyhotovené ako formulár. Podľa čl. 13 VPPÚ na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmeniek vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi, vystavil vystaviteľ dve zmenky, v ktorých nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na prvej zo zmeniek remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia prvej zo zmeniek. Dátum začiatku úročenia

zmenkovej sumy vyplní na prvej zo zmeniek remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

10. Vzhľadom na to, že žalovaná úver nesplácala riadne a včas, čím sa stal dlh v zmysle dohodnutých podmienok splatný, vyplnila spoločnosť Pohotovosť dňa 30.1.2013 zmenku žalovanej v zmysle dohody o vyplnení zmenky na sumu 942,19 eur s dátumom začiatku úročenia zmenkového úroku 0,25% denne od 30.1.2013. Zmenka bola vystavená s doložkou „bez protestu“ s lehotou splatnosti „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Pôvodný majiteľ zmenky, spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. následne indosoval zmenku na terajšieho žalobcu.

11. Podľa čl. 2 nariadenia č. 861/2007, toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2000 EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci ("acta jure imperii").

12. Podľa čl. 3 bodu 1 nariadenia č. 861/2007 na účely tohto nariadenia je cezhraničným sporom taký spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu alebo tribunálu konajúceho vo veci.

13. Podľa čl. 5 bodu 1 nariadenia č. 861/2007 európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán.

14. Podľa čl. 19 nariadenia č. 861/2007 pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa vedie konanie.

15. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

16. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

17. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 4 písm. k), o) Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi.

21. Podľa § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

23. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase uzatvorenia zmluvy V súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom.

24. Vychádzajúc zo spoločného stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“) a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.10.2015 zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a súdov SR č. 8/2015, z dôvodu, že zo všetkých okolností známych súdu z úradnej činnosti vyplýva, že v danom prípade sa jedná o zmenku vystavenú v súvislosti s uzavretou zmluvou o úvere, ktorá svojou povahou je spotrebiteľskou zmluvou, súd zabezpečil ex offo prieskum nároku žalobcu v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ, nakoľko žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doložil zmenku, pričom z okolností prejednávanej veci vyplynula súdu súvislosť s nekalou povahou, resp. neprípustnosťou uplatneného nároku. Z úradnej činnosti súdu je totiž známe, že žalobca sa v minulosti voči desiatkam až stovkám spotrebiteľov na rovnakom skutkovom základe domáhal plnenia zo zmeniek, ktoré boli vystavené na základe dohody o vyplnení zmeniek, ktorá dohoda bola súčasťou VPPÚ jednotlivých zmlúv o úvere, ktoré so spotrebiteľmi uzatváral právny predchodca žalobcu - spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., Bratislava. Tieto žaloby boli zo strany súdov prvej inštancie zamietnuté v celom rozsahu, pričom tieto rozhodnutia boli potvrdené aj odvolacím súdom (napr. rozsudky v konaniach vedených na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 3C/87/2014, 3C/88/2014, 3C/89/2014, 4C/52/2013.. a mnoho iných ďalších). Z úradnej činnosti súdu bolo tiež zistené, že právny predchodca žalobcu sa v exekučnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 6Er/439/2014 domáhal výkonu rozhodnutia - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou, a.s. Bratislava sp. zn. SR 06620/13 zo dňa 16.9.2013, ktorý rozsudok bol vydaný na základe rovnakej zmenky, pričom z obsahu daného spisu je zrejme, že základom bolo uzavretie Zmluvy o úvere č. 302001748 zo dňa 20.7.2011 (ktoré číslo zmluvy sa zhoduje s číslom na zmenke, ktorú žalobca predložil aj v tomto konaní), pričom žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá z dôvodu, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, spotrebiteľské právo od 1.1.2011 vylučovalo prijať od dlžníka zmenku, a teda základe uvedeného exekučný súd vyhodnotil dohodu o vyplnení zmenky ako neplatné dojednanie pre rozpor so zákonom.

25. Vyššie spomínané spoločné stanovisko bolo síce prijaté za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ktorý v ustanovení § 120 ods. 1 umožňoval výnimočne vykonať i také dôkazy, ktoré (vtedy) účastníci nenavrhli, ak ich vykonanie bolo nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, no možno ho aplikovať i na obdobné spory, ktoré súdy rozhodujú po 1.7.2016, teda odo dňa nadobudnutia účinnosti CSP. V tomto prípade je zjavné, že sa jedná o spotrebiteľský spor podľa § 290 CSP (jedná sa o spor, ktorý súvisí so spotrebiteľskou zmluvou), preto súd vykonal i dôkazy, ktoré žalovaná ako spotrebiteľ nenavrhla, nakoľko to bolo nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci s tým, že súd si takýto dôkaz zabezpečil sám (§ 295 CSP).

26. V danom prípade, najdôležitejším kritériom na posúdenie, či ide o spotrebiteľskú zmluvu alebo nie, je kritérium zmluvných strán a ich podnikateľskej činnosti, teda skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pričom spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ a spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Zo zmluvy o úvere mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., Bratislava poskytla žalovanej úver, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť podľa dojednaných podmienok. Je nepochybné (a toto je všeobecne známa skutočnosť), že spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti; na druhej strane, zo zmluvy je zrejme, že žalovaná nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Ich vzťah je

vzťahom dodávateľa a spotrebiteľa podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka a treba naň aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zmluva o úvere bola žalovanej predložená už vo vopred dodávateľom pripravenom a predtlačenom formulári, teda bez možnosti žalovanej akokoľvek zasiahnuť do podmienok poskytnutia úveru. Súd tak má za to, že posudzovaná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Bod 16 VPPÚ síce obsahuje klauzulu, „že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka“, súd má však za to, že táto klauzula obchádza ustanovenia § 52 ods. 2, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka o nemožnosti odchyliť sa v neprospech spotrebiteľa od výhodnejšej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku, a je preto ex lege neplatná.

27. Predmetná zmluva o úvere je aj spotrebiteľským úverom v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase uzatvorenia zmluvy. V zmysle § 2 písm. a), b) cit. zák. spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Účel poskytnutých peňažných prostriedkov - na výkon povolania tak, ako je zaškrtnuté v predtlačí textu zmluvy o úvere, nie je v spore preukázaný. Dôkazné bremeno pritom je na tej strane sporu, ktorá tvrdí takúto výnimku, teda žalobcu. Bezpečným preukázaním tejto skutočnosti pritom nemôže byť len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy o poskytnutí úveru na výkon povolania, ktorý je neurčitý a neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolanie spotrebiteľa a aký konkrétny súvis malo s týmto povolaním či predmetom činnosti spotrebiteľa uzavretie príslušnej zmluvy. V uvedenom zmysle však žalobca svoju dôkaznú povinnosť nespĺnil, preto súd konštatoval, že takto neurčité vymedzenie účelu poskytnutia úveru v konkrétnej veci „na výkon povolania“ v spojení s nedostatkom akýchkoľvek ďalších dôkazov zo strany žalobcu má rovnaký dopad, ako keby v zmluve nebol jej účel vymedzený vôbec. Preto súd na daný právny vzťah aplikoval i ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

28. V danom prípade bola zmenka vystavená ako zabezpečovací prostriedok pôvodného právneho vzťahu, ktorý má povahu spotrebiteľského vzťahu. Odčlenenie zmenkového abstraktného vzťahu od spotrebiteľského vzťahu nie je možné, pretože práve v spotrebiteľských vzťahoch bolo už v čase uzatvorenia zmluvy splnenie dlhu zmenkou, resp. zabezpečenie splnenia dlhu zmenkou vylúčené. Zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. účinný od 1.5.2014 v ustanovení § 5a dokonca zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy zmenkou stanovil za neprípustné.

29. S poukazom na tieto skutočnosti, keďže spotrebiteľská právna úprava má kogentný charakter, súd ex offio skúmal podmienky vystavenia zmenky a jej prípustnosť práve vo vzťahu k spotrebiteľovi. Následne súd vyhodnotil zmluvné dojednanie, dohodu o vyplnení zmenky, za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá ako zmluvné dojednanie vyznieva výrazne v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a sleduje cieľ obísť právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Dohoda o vyplnení zmenky je v rozpore s § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

30. Je potrebné uviesť, že v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. účinného v čase uzavretia danej spotrebiteľskej zmluvy nebolo možné v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom. V tomto prípade však žalovaná ako vystaviteľ vystavila zmenku, a oprávnený vyplnil zmenku. Na základe uvedeného súd vyhodnotil dohodu o vyplnení zmenky v bode 13 VPPÚ ako neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k), o) Občianskeho zákonníka, ktorá stavia spotrebiteľa do výrazne nevýhodného postavenia a sleduje cieľ obísť právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Podľa tohto dojednania žalovaná vystaví zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy, pričom chýbajúce údaje môže vyplniť žalobca ako remitent. Zmenkovú sumu vyplní žalobca v rozsahu všetkých peňažných nárokov oprávneného voči žalovanej, ktoré podľa uváženia žalobcu vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Uzavretím dohody o vyplnení zmenky veriteľ dostáva do rúk oprávnenie rozhodnúť o tom, že ním požadované plnenie je v súlade so zmluvou, čo je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53

ods. 4 písm. o) Občianskeho zákonníka. Zmenkové úroky naoktrojované vo výške 0,25 % denne (hoci žalobca si uplatňuje 0,06% denne) z dlžnej sumy slúžia ako sankcia za oneskorenie platby. Vzhľadom na ich zmluvne dojednanú výšku (91,25% ročne) ide nepochybne o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, ktorá je ako taká neplatná. Za situácie, keď ide o spotrebiteľský vzťah, zmluvné dojednanie o vyplnení zmenky mení tento zmluvný vzťah na vzťah zo zmenky, ktorý nie je zásadne kauzálny a nepožíva žiadnu ochranu spotrebiteľa. Zároveň je zrejmé, že právny predchodca žalobcu ako dodávateľ mal znenie dohody o vyplnení zmenky vopred pripravené vo všeobecných zmluvných podmienkach, ktorých obsah žalovaná nemohla pred uzavretím zmluvy ovplyvniť a ktoré používa právny predchodca žalobcu vo všetkých prípadoch.

31. Z uvedených dôvodov súd musel dohodu o vyplnení zmenky vyhodnotiť ako neprijateľnú, a tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, resp. ako neplatné dojednanie v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

32. Keďže zmenka vychádzala z dohody o vyplnení zmenky, ktorú súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku upravenú v neprospech spotrebiteľa, a z tohto dôvodu ide o dojednanie neplatné, celé plnenie, ktoré žalobca žiadal priznať súdom, je potom v rozpore so zákonom (§ 52 ods. 2, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch) a teda právom nedovolené, a preto súd žalobu žalobcu zamietol.

33. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súde Považská Bystrica v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).